

АПМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

год. XXXI, бр. 1, февруари-март 2023 г.

АКАДЕМИЯТА ПОСРЕЩНА ПАРТНЬОРИ ОТ 6 ДЪРЖАВИ

В Стопанска академия „Д. А. Ценов“ гостуваха представители на ръководствата на шестте университета-партньори от Консорциума KreativEU от Португалия, Чехия, Италия, Словакия, Румъния и Турция. Консорциумът е създаден през 2021 г. във връзка с учредяването на Европейски университет по проект на програма Еразъм+, но освен това вече има и две допълнителни проектни предложения, подадени по „Еразмус Мундус“ и по КД 2 на Еразъм+. До момента са проведени три срещи от опознавателния тур при домакинството на Polytechnic Institute of Tomar (Portugal), Adana Alparslan Türkeş Science and Technology University (Türkiye) и University of South Bohemia in České Budějovice (Czech Republic). Предстоят срещи в Trnava University in Trnava (Slovakia), Valahia University of Targoviste (Romania) и University of Camerino (Italy).

С „Добре дошли“ в

Свищовското висше училище гостите приветства в началото на работната среща ректорът проф. д-р Марияна Божинова. Сред участниците в срещата, от страна на домакините, бяха тримата зам.-ректори, директорът на Центъра за международна дейност и директорът на Института за научни из-

– гл. секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и член на Съвета на настоятелите на Академията. Партньорите от Консорциума обсъдиха съвместни инициативи и проектни предложения, набелязаха план за работа в предстоящите срещи в Словакия, Румъния и Италия.

ри от трети страни в изпълнението на дейности от Консорциума. Д-р Милена Ангелова сподели какви възможности има за съвместна проектна дейност и за партньорства с малки и средни предприятия. След работната среща, при гостуване в ректорския кабинет, проф. Божинова връчи plakети

разгледаха цифрови зали и лаборатории във Висшето училище. Вторият ден от визитата на партньорите на Академията започна със среща с кмета на община Свищов – д-р Генчо Генчев. По-късно бе проведена и друга работна среща между партньорите от Консорциума по изпълнение на дейности от проекта.

Сред културно-историческите забележителности на Свищов, които посетиха гостите през първия и втория ден, бяха музеят „Преминаването на река Дунав“, древният римски град Нове, Първото българско читалище, ПДТГ „Д. Хадживасилев“, манастирът Св. св. Петър и Павел, където се преклоноха пред гроба на Дарителя Димитър Ценов, църквата „Света Троица“, къщата-музей на Алеко Константинов. През третия ден представителите на чуждестранните университети от Консорциума посетиха Велико Търново в деня на празника на старата столица.

следвания. Стопанска академия „Д. А. Ценов“ представи зам.-ректорът по учебна дейност, доц. д-р Искра Пантелева. Специален гост на събитието бе д-р Милена Ангелова

Коментиран бе и проект в областта на изграждане на капацитет по програма Еразъм+, който ще се координира от Свищовската академия и ще позволи привличането на партньор

на Свищовската академия за своите колеги – ректори на шестте чуждестранни висши училища от Консорциум KreativEU. В рамките на деня гостите посетиха Академичния музей,

РЕКТОРЪТ УЧАСТВА В СРЕЩА ПО НАЦИОНАЛЕН ПРОЕКТ ЗА ТУРИЗМА

Ректорът на СА „Д. А. Ценов“ – проф. д-р Марияна Божинова участва в работна среща във връзка със стартирането на национален проект „Модернизация на туристическите услуги в България чрез виртуална реалност, дигитални туристически маршрути и широко социално включване през съвременни ИТ решения“. Сред участниците в срещата, която се проведе в УНСС, бяха министърът на туризма д-р Илин Димитров, зам.-министърът на земеделието Тодор Джиков, ректорът на

УНСС проф. Димитър Димитров, проф. Румен Драганов (ИАПИСТ/УниБИТ), ръководството на Националния борд по туризъм, ръководството на НПСС, проф. Стоян Маринов (ИУ-Варна), Славка Бозукова (издател на в-к Стандарт) и други.

Националният проект цели разработване на виртуална платформа със селектирани туристически маршрути, с възможност за виртуално планиране на

пътуване в среда, подобна на социалната мрежа.

В рамките на проведената дискусия, ректорът на Свищовското висше училище проф. Божинова обособи включването на специален маршрут, свързан с римските селища и легиони по българските земи, в Дунавския туристически район (Нове при Свищов и други).

Участниците в работната среща взеха решение за създаване на консорциум, с водеща организация УНСС, в който ще се включи и Стопанска академия

„Димитър А. Ценов“ – Свищов, заедно с още няколко висши училища и органи-

зации, Министерството на туризма и Министерството на земеделието.

ИНИ представи нови възможности за 2023 г.

Институтът за научни изследвания при СА „Д. А. Ценов“ проведе Информационен ден за представяне на актуалните възможности за финансиране на научноизследователски проекти и подпомагане на научната дейност в рам-

СА политика в областта на научноизследователската дейност, приоритетните области са както следва: Приоритет I. Ускорено икономическо развитие и иновации; Приоритет II. Устойчиво и балансирано развитие; Приоритет

прави в реално време гл. ас. д-р Емил Цанов, координатор „Трансфер на технологии“ към ИНИ.

Съществен акцент в презентацията на Кампания '2023 бе поставен върху възможността за частично финансиране на

ките на утвърдената от ВУ план-сметка. Събитието се проведе в хибриден формат – в зала „Ректорат“ и онлайн чрез платформата за уеб конференции BigBlueButton. Директорът на ИНИ – доц. д-р Евелина Парашкевова, запозна присъстващите с новите моменти в условията и реда за оценка, планиране, разпределение и разходване на финансовите средства за научноизследователска дейност за 2023 г., предоставяни от държавния бюджет и Академията. В контекста на провежданата от

III. Дигитална трансформация на икономиката и обществото. И през 2023 г. хоризонтални приоритети в научноизследователските проекти са активно включване на студенти, докторанти и млади учени, както и равенството на половете в състава на проектите екипи. Нов момент в тазгодишната кампания е, че проектите предложения ще се подготвят единствено в електронна среда чрез системата за електронни формуляри на ИНИ. Демонстрация на системата за кандидатстване на

научни публикации в реферирани издания с импакт-ранг и импакт-фактор. Размерът на сумата, която може да бъде възстановена за една публикация през 2023 г. е до 3000 лв. Участниците във форума бяха информирани, че и през настоящата година Академията продължава да подкрепя научноизследователската дейност на докторанти. Екипът на ИНИ пожела на всички участници успешни проекти и висока публикационна активност през 2023 г.

Плакет за заслуги към Академията получи проф. М. Петрова

Ректорът, проф. д-р Мариана Божинова удостои с почетен плакет за заслуги към Академията проф. д-р Мариана Петрова – водещ изследовател /R4/ към Института за научни изследвания (ИНИ).

Проф. д-р Мариана Матеева Петрова е възпитаник на СА „Д. А. Ценов“, където през 1985 г. завършва спец. „Организация и проектиране на обработката на икономическата информация“ и от следващата година започва работа във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. През 2021 г., по покана на ректора на Свищовската академия е назначена като водещ изследовател (R4) към ИНИ

и международни научни проекти. Почетен професор /Professor Honoris Causa (от 2014), професор по икономика и мениджмънт (2017-2023 г.)/ на ISMA University of Applied Sciences, Рига, Латвия. Тя е единствения учен от България, експерт в Академията на науките на Латвия, утвърден като експерт в три комисии: икономика и мениджмънт; информатика; педагогика (мандат 2022-2025 г.). Организатор е на международни научни конференции, председател и член на международни програмни и организационни комитети, пленарен докладчик на престижни научни конференции в

и активно участва в научната и научноизследователската дейност на Висшето училище. Проф. Петрова е член на ПК по Обществени науки на ФНИ към МОН (мандат 2021-2025 г.), а от 2022 г. е член и на Временна научно-експертна комисия (ВНЕК) по Процедура за подкрепа на международни научни форуми, провеждани в България и Процедура за предоставяне на национално съфинансиране за участие на български колективи в утвърдени акции по Европейската програма за сътрудничество в областта на научните изследвания и технологии COST. Има над 200 публикации (41-Scopus, 41-Web of science) и над 1700 цитирания, h-index: (Scopus=12; WoS=11; Google Scholar=52). Тя е член на редколегии в над 20 международни научни списания, включително и индексирани в Scopus/WoS, рецензент в индексирани международни конференции и научни списания, гост-редактор в престижни международни издателства (MDPI, Frontiers). Ръководител и участник в национал-

чужбина. Проф. Петрова е експерт по оценяване на дистанционна форма на обучение (НАОА), председател и член на ЕГ на НАОА по процедури за институционална и/или програмна акредитация. Лектор е по Еразъм и двустранни договори, гост-професор в Казахстан, ръководител на български и чуждестранни докторанти в професионални направления 1.3. Педагогика на обучението, 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 4.6. Информатика и компютърни науки.

Проф. Петрова активно съдейства за популяризирането на конференции и научни списания, в които учените от Свищовското висше училище да представят своите научни публикации. След като получи почетния плакет за заслуги към Академията, проф. д-р Мариана Петрова благодари на ректора – проф. д-р Мариана Божинова, за оказаната ѝ чест и високо признание. След връчване на плакета двете страни обсъдиха нови идеи за научна и научноизследователска дейност.

Чуждестранни магистри положили успешно първите си изпити на английски език

Чуждестранни студенти, обучаващи се на английски език в магистърска програма „Финансов мениджмънт“ за неикономисти, редовна форма в СА „Д. А. Ценов“ успешно положили всички изпити от първата си сесия в Свищовското висше училище. Пионерният випуск на МП „Финансов мениджмънт“ за неикономисти на английски език към катедра „Финанси и кредит“ включва студенти от Република Турция. Това са Фуркан Ерчетин и Гамзе Север от гр. Измир и Хазал Чавуш, която е от гр. Бурса.

В рамките на сесията те положили на английски език всички изпити от учебния план за първия семестър – Икономикс (Микроиконо-

мика и Макроикономика), Основи на счетоводството, Финанси на фирмата, Техника на данъчното облагане и Персонални финанси. Представители на преподавател-

ските екипи по посочените дисциплини споделиха, че изпитаните чуждестранни студенти са демонстрирали по време на семестъра и сесията висока мотивация

и ниво на подготовка. През настоящия семестър студентите от МП „Финансов мениджмънт“ за неикономисти на английски език изучават дисциплините „Между-

народни финанси“, „Финансов анализ“, „Инвестиции“, „Бюджет и бюджетна политика“ и „Банково обслужване на икономическите агенти“.

Академични преподаватели обучаваха учители от гимназии по икономика в страната

Квалификационен курс за учители на тема „Казусен подход при преподаването по митнически и данъчен контрол“ организираха катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“ и Центърът за професионално обучение към СА „Д. А. Ценов“. Инициативата осигури възможност на педагогически специалисти от професионални гимназии по икономика в страната да повишат своята практическа подготовка при преподаването на дисциплини в областта на митническия и данъчния контрол.

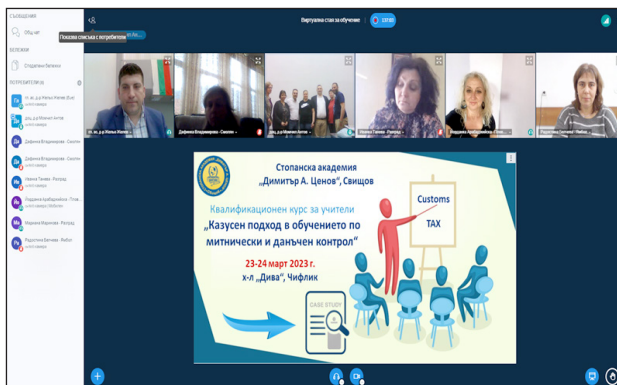
Курсът бе проведен в хибриден вариант (присъствено и онлайн), като в него участваха учители от Бургас, Варна, Монтана, Пловдив, Разград, Смолян, Търговище и Ямбол. Курсът е разработен съобразно наредба на МОН и е с обща продължителност 32 учебни часа, което позволява присъждането на два ква-

лификационни кредита на учителите.

Обучаващи в курса бяха преподавателите от катедрата-организатор – доц. д-р Момчил Антов по митнически контрол и гл. ас. д-р Жельо Желев по данъчен контрол. Доц. Антов представи пред учителите редица възможности за изготвяне на практически задания за часовете по практика в направление митнически контрол. Акцентът бе поставен върху три от основните му аспекти, а именно определянето на митническата стойност на стоките, тяхното тарифно класиране и произход. Усвояването им позволява изграждането на цялостни практически примери и задания при вноса, износа и транзита на стоки, които ще позволят на учениците да добият реална представа за осъществяването на митническата дейност. Това е основна предпостав-

ка за мотивиране на техния интерес към продължаване на образованието им в областта на митническия контрол и последваща реали-

ците. Разгледаха се няколко варианта на създаване на казуси по отношение на отделни данъчни закони. Внимание се обърна на:

зация като митнически инспектори или митнически представители.

През втория ден на обучението гл. ас. д-р Жельо Желев запозна учителите с възможностите за прилагане на казусния подход в обучението по данъчен контрол на средношкол-

тристранни операции, дистанционни продажби, ВОП и ВОД при ДДС; облагане доходите на физически лица; облагане на юридическите лица. На тази основа се дискутираха и други подходи и възможности за мотивиране на учениците да припознаят професията

на данъчен инспектор или данъчен консултант за своя реална бъдеща професионална реализация.

В рамките на обучението академичните преподаватели имаха възможността да обсъдят с учителите и редица други съпътстващи тяхната работа проблеми, свързани с преподаването на тези дисциплини, като бяха очертани бъдещи възможности за продължаване на доброто сътрудничество.

Като естествено продължение на създадените добри партньорски отношения с професионалните гимназии в страната, провеждащи обучение в областта на митническия и данъчния контрол, е и предстоящото Национално учебническо състезание по митнически контрол, което ще се проведе онлайн. Очакват се над 100 участници от различни градове и училища от цялата страна.

Меморандум за партньорство

Академията сключи меморандум за партньорство с Профилирана гимназия с преподаване на чужди езици „Алеко Константинов“ в град Правец.

Меморандумът, подписан от ректора на Академията – проф. д-р Марияна Божинова и от директора на ПГПЧЕ – Христина Николова, потвърждава же-

и недостига на квалифицирани кадри в ключови сектори.

Официален старт на партньорството постави проведената среща в едно от най-реномираните чуждоезикови училища в страната, където гостуваха зам.-ректорите доц. д-р Искра Пантелеева (Учебна дейност и акредитация) и доц. д-р Румен Ерусалимов (Студентска политика, институционални комуникации и продължаващо обучение), ръководителят на отдел „Бакалавърско обучение“ – Галя Божкова и д-р Пламен Петров – организатор „Образователен маркетинг“ към академичния Кариерен център.

Домакините и гостите обсъдиха съвместни дейности за създаване на условия за непрекъснато подобряване качеството на предлаганото образование, отговарящо на нуждите на работодателите и ефективно планиране на образователните програми. Проведена бе и среща със средношколци, на която бяха представени възможностите за кандидатстване и обучение в Свищовското висше училище.

Център за иновативни образователни технологии

бе създаден с решение на Академичния съвет, в отговор на инициативата на Европейската комисия за „Отваряне на образованието за всички чрез новите технологии“. Центърът е част от Националната мрежа за иновативни образователни технологии, изградена в рамките на дейностите по Национална програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“, инициентирана и координирана от Министерството на образованието и науката. Ръководител на новосъздаденото звено в Свищовската академия е проф. д-р Красимир Шишманов, ръководител на катедра „Бизнес информатика“. Екипът се допълва от гл. ас. д-р Асен Божинов и гл. ас. д-р Кремена Маринова-Костова също от катедра БИ, гл. ас. д-р Елица Лазарова от катедра „Стратегическо планиране“ и Деян Николаев – служител в Академичния компютърен център.

Новият център цели да съдейства за адапти-

ране на образователната система към дигиталното поколение чрез масово използване на ИКТ-базиран иновативни образователни технологии и за осигуряване на място на Свищовската академия в националното, европейското и световното виртуално образователно пространство. Сред задачите на Центъра, в изпълнение на поставените цели, са: да усвоява иновативни образователни технологии, като ги адаптира към условията на Академията; да популяризира иновативните образователни технологии, в т.ч. и виртуалните образователни модели, чрез отделни лекции, семинари, курсове и др.; да провежда изследвания за определяне на ползата от внедряването на иновативните образователни технологии и др. Финансирането на дейността на Центъра се извършва от национални и европейски образователни и научноизследователски програми, както и от дарители и спонсори. Сайтът на Центъра е: <https://ciot.uni-svishtov.bg/>

Новото партньорство е в рамките на планираните от СА „Д. А. Ценов“ университетски спогодби за сътрудничество със средни училища в България.

ланието на двете страни да реализират съвместни действия, които да спомогнат за преодоляването на младежката безработица

Стопанска академия „Д. А. Ценов“ дипломира Випуск '2022

Абсолвентите от ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ получиха дипломите си на тържествени церемонии

Абсолвентите на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“, придобили ОКС „бакалавър“ след положен държавен изпит през юни 2022 и ОКС „магистър“ след защита на дипломна работа на 1 и 2 юли 2022 г., получиха своите дипломи на тържествени церемонии. Облечени в академични тоги и барети, дипломантите посрещнаха в аулата на родната Алма Матер ректора – проф. д-р Марияна

ди и образовани хора като Вас!“, каза проф. Божинова. Тя пожела на дипломантите да бъдат здрави, щастливи и благословени, да вярват в себе си, да имат кураж да следват мечтите си, да бъдат предприемчиви, да бъдат достойни и горди възпитаници на едно от най-старите и елитни висши училища в България – Стопанска академия „Димитър А. Ценов“.

По традиция, на цере-

на хуманизацията на света.

Ритуала по полагане на клетвата изпълни деканът на факултет „Финанси“ –

раха известният рок-изпълнител Тома Здравков, спец. „Икономика на туризма“ и Нелина Стоименова, спец.

маркетинг“), проф. д-р Андрей Захариев („Финанси“), проф. д-р Атанас Атанасов („Стопанска отчетност“). Дипломите на абсолвентите от спец. „Застраховане и социално дело“ връчи зам.-ректорът доц. д-р Румен Ерусалимов.

В приветствието си към дипломантите-магистри, ректорът проф. Божинова цитира мотото „Днес свищовски магистър, утре български министър“ и им пожела успешна кариерна реализация като високостепенни специалисти в икономиката на страната ни.

В чест на свищовските магистри от Випуск '2022 прозвуча студентският химн *Gaudeamus igitur*. С пожелания да бъдат вдъхновени и целеустремени, да следват мечтите си и да носят в сърцата си Стопанска академия „Д. А. Ценов“, дипломите на магистрите връчиха деканите на чети-

Божинова и придружаващите я декани на четирите факултета

„Випуск '2022 е специален с това, че Вие завършихте в годината, когато Свищовското висше училище отбеляза 110 г. от завещаението на видния ни дарител Димитър Апостолов Ценов“, подчерта в приветствието си към дипломантите проф. Божинова. Тя ги увери, че дипломата, която получават, им открива много възможности за успешна кариера в сферата на икономиката и управлението както в страната, така и в чужбина. Като пример ректорът посочи плеяда възпитаници, от вече над 155-хилядното семейство на Стопанската академия, които са заемали и заемат високи ръководни постове, сред които вице-президенти, министри, кметове, генерални директори на водещи компании. „Нашата диплома има висока стойност и отдавна е международно призната, но аз Ви призовавам да останете в България и тук да намерите своята професионална реализация, защото страната ни има нужда от мла-

монията по дипломиране на випускниците от ОКС „бакалавър“ бе изпълнен ритуалът по полагане на Галилеевата клетва. Свищовската академия е сред първите висши училища в България, откликнали на хуманния призив, отправен

на митинг в чест на Галилео Галилей на 7 януари 1989 г. от едноименния площад пред църквата „Санта-Кроче“ във Флоренция. Призивът е да се въведе във всички университети Галилеева клетва (подобна на Хипократовата) – да се произнася тържествено обещание за използване на науката единствено за борба с болката и страданието, в името

проф. д-р Андрей Захариев, а дипломантите от Випуск '2022 тържествено обещаха: да пазят името на Стопанска академия „Д. А. Ценов“; да защитят достойно професионалната си подготовка; да използват научните си познания единствено за добро, за напредък, за хуманизация на света; да съдействат за издигане на човека като висш критерий за всяка научна и социална дейност; да утвърждават в себе си и в обществото основните принципи на човешкия морал; верни на своя народ, да допринесат с труда си за неговото

„Счетоводство и контрол“. Първ дипломата си получи Тома Здравков, като в обръщението си към своите колеги им пожела здраве и успешна реализация, а към академичните преподаватели изказа огромна благодарност за всичко, което дават на свищовските студенти. Сред отличниците бе и съпругата на Тома

– Виктория Здравкова, завършила също спец. „Икономика на туризма“.

С отличен успех (над 5.50) се дипломираха общо 56 бакалаври. Поздравителни слова към дипломантите отправиха и деканите на четирите факултета, които връчиха дипломите на абсолвентите от съответните специалности в ОКС „бакалавър“ – доц. д-р Светослав Илийчовски („Производствен и търговски бизнес“), проф. д-р Маргарита Богданова („Мениджмънт и

рите факултета.

Традиционно, тържествените церемонии по дипломирането на випускниците от ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ завършиха с ритуалното хвърляне на академичните барети пред сградата на Ректората. Емоционалните моменти абсолвентите запечатаха в множество снимки с преподаватели, колеги, приятели и роднини пред Свищовското висше училище, в аулата и пред паметника на Дарителя.

Редактор: Вероника Василева
Дизайнер: Благовеста Борисова
Академично издателство „Ценов“